

KONU ANLATIMI

ALİŞTIRMA

1. ÖZNEL YARGILI CÜMLELER

Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelerdir.

Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz.

Örnek:

Mavi en güzel renktir.

Yukarıdaki cümle, söyleyenin kişisel düşüncesini yansıtmaktadır.

Kanıtlanması olanaksızdır. Çünkü her insanın sevdiği renk farklıdır. Bu yüzden bu cümle, öznel yargı bildiren bir cümledir.

*İstanbul Boğazi'nin seyrine kimse doyamaz.
Evde mutlu olan başarılı olur.
Mavi elbise insanlara yakışıyor.
Duygusal şarkılar herkesi etkiler.*

2. NESNEL YARGILI CÜMLELER

Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değişiklik göstermeyen cümlelerdir.

Nesnel yargılar, araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır.

Örnek:

Mavi ana renklerden biridir.

Yukarıdaki cümlede söyleyenin kişisel düşüncesine yer verilmemiştir.

Bu cümledeki yargı, araştırma sonucunda ulaşılabilir ve kanıtlanabilir bir yargı olduğundan bu cümle nesnel bir cümledir.

*Şairin en son kitabı 200 sayfadan oluşuyor.
Eser, dört bölüm halinde sinemaya uyarlanmış.
İstanbul 1453'te fethedildi.
Yazar, bu romanında aile bireyleri arasındaki sorunları anlatıyor.*

Aşağıdaki cümleleri inceleyiniz öznel yargılı olanların başına Ö, nesnel yargılı olanların başına N harfini yazınız.

[.....] Ankara il sınırları içerisinde her yıl binlerce ton pancar yetiştiriliyor.

[.....] Ankara pancarından yapılan şeker nefis bir tada sahiptir.

[.....] Dostluğun olmadığı yerde insanca hiçbir değer gelişebileceğine inanmıyorum.

[.....] Dostluk, insanın ve insanlığın en büyük, ne yüce değerlerinden biridir.

[.....] En iyi tatil, ormanda yapılan tatildir.

[.....] Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u aldığı anda 21 yaşındaydı.

[.....] İyi bir romancı, şiir yazamaz; ama iyi bir şair, roman yazabilir.

[.....] Karadeniz kıyılarında bitki örtüsünün, dağların, denizin enfes güzelliği herkesi mest eder.

[.....] Karadeniz kıyıların bitki örtüsü yönünden zenginliği, yıllık yağış miktarıyla ilgilidir.

[.....] Ozan, şiirlerinin çoğunda hece ölçüsünü tercih etmektedir.

[.....] Köyden kente yapılan göçler her yıl biraz daha artmakta, bu nedenle kentlerde konut sorunu ciddi boyutlara ulaşmaktadır.

[.....] Oyunda dört kadın, üç erkek oyuncu rol almış.

[.....] Ozan, serbest şiirlerinde de hece ölçüsüyle yazdıklarında da büyük bir ustalık sergilemektedir.

[.....] Öykünün yanı sıra birçok şiir yazmış, bunlardan bazıları bestelenmiştir.

[.....] Şairin, sesini daha geniş kitlelere duyurabilmesi için dergilerde daha sık görülmesinde yarar var.

[.....] Türkiye Avrupa Topluluğu'na girebilmek için çeşitli girişimlerde bulundu.

[.....] Yeşillik içinde bir dere kenarı, insana huzur verir.

ETKİNLİK

Aşağıdaki boşluklara verilen duruma uygun bir cümle yazınız.

Öznel:

.....

Nesnel:

.....

Aşağıdaki yarım bırakılmış cümleleri verilen durumlara göre öznel ve nesnel olarak tamamlayınız.

Türkçe alfabede

..... (öznel)

Türkçe alfabede

..... (nesnel)

Oltayı alıp sahilde

..... (öznel)

Oltayı alıp sahilde

..... (nesnel)

Aşağıda verilen cümlelerin öznel veya nesnel olup olmadıklarını altlarındaki alana yazınız.

Bu uçsuz bucaksız deniz, insana yaşamdaki zavallılığını anımsatır.

(.....)

Türkiye'nin yıllık ithalatı, ihracatından fazladır.

(.....)

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun şiir türünde yapıtı yoktur.

(.....)

Kendisine yapılan iyiliği takdir etmeyecek insan yoktur.

(.....)

Cahit Sıtkı'nın şiirlerinin tadı başka bir ozanda yoktur.

(.....)

TEST

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir yargı vardır?

- A) Kitap okumayı çok severiz.
- B) Kırmızı elma daha tatlı olur.
- C) Televizyon görsel yayın aracıdır.
- D) Test çözmek çok güzel.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir yargı vardır?

- A) Dünya kendi çevresinde döner.
- B) Güneş ısı ve ışık kaynağıdır.
- C) Ay dünyamızın uydusudur.
- D) Yıldızlar açık havada çok güzel oluyor.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "nesnel" bir yargı vardır?

- A) Eminim ki bu senin için çok önemlidir.
- B) Sanatçının halk gözünde çok büyük bir yeri vardır.
- C) Öğretmen etkinliği yaparken sınıfı üç gruba ayırdı.
- D) Okunan her hikâye, insanı kendine biraz daha yakınlaştırır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir yargı vardır?

- A) Okuduğum kitapta kısa hikâyeler var.
- B) Kitap Ömer Seyfettin tarafından yazılmış
- C) "Kaşağı" adlı hikâyeyi çok beğendim.
- D) Bazı hikâyelerin konusu tarihten alınmış

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel değerlendirme yapılmıştır?

- A) İlginç doğa betimlemeleri, büyümlü bir üslup kullanılmış.
- B) Bu eser Milli Mücadele dönemini anlatıyor.
- C) Yazar, eserinde köy yaşantısını anlatmıştır.
- D) Eleştirmenler bu eserle ilgili farklı görüşler ortaya koymuş.

6. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

- A) Bu kitap, günlük konuşma dilinin inceliklerini içinde barındıran bir dille yazıldığı için her yaştaki okurun beğenisini kazanıyor.
- B) Yazar, bu kitabıyla engin bir birikimi yapıtlaştırarak okura farklı bir dünyanın kapılarını açıyor.
- C) Geçen yıl yitirdiğimiz romancımız adına düzenlenen yarışmada bu yazar, ilk romanıyla ödül aldı.
- D) Bu yazar, gücünü çekici anlatımından ve ilginç olaylardan alan öyküleriyle tanınmıştır.